

Dosarul nr. 2rac-27/23
2-21115449-01-2rac-31012023

Prima instanță – (Judecătoria Bălți, sediul central) jud. A. Donos
Instanța de apel – (Curtea de Apel Bălți) jud. I. Groza, A. Garbuz, A. Ciobanu

Î N C H E I E R E

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Laurian Stratan în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Tor-AZT”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tor-AZT” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Grain-Groupe” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 3 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2021, avocatul Laurian Stratan, în numele și interesele SRL „Tor-AZT”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Grain-Groupe”, solicitând încasarea a sumei de 15 600 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 2 306 de lei cu titlu de taxa de stat, suportate în legătură cu examinarea cererii lichidatorului SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu, împotriva SRL „Tor-AZT” cu privire la validarea popririi, precum și, încasarea de la SRL „Grain-Groupe” în beneficiul SRL „Tor-AZT” a sumei de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în cadrul prezentului litigiu.

În motivarea acțiunii, a indicat că la data de 24 septembrie 2019 lichidatorul SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu s-a adresat cu cerere către terțul poprit SRL „Tor-AZT” privind validarea popririi în sumă de 153 787,20 de lei.

Iar, prin hotărârea din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul central, a fost dispusă validarea popririi față de terțul poprit SRL „Tor-AZT”, încasarea de la terțul poprit SRL „Tor-AZT” în beneficiul SRL „Grain-Groupe” a 153 787,20 de lei și a taxei de stat în mărime de 4 613,61 de lei.

A invocat că la data de 19 februarie 2020 avocatul Laurian Stratan în numele și interesele SRL „Tor-AZT” a depus recurs împotriva hotărârii din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

Prin decizia din 11 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis recursul depus de SRL „Tor-AZT”, casată integral hotărârea din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul central, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care s-a dispus

respingerea cererii de validare a popririi înaintată de lichidatorul SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu către terțul poprit SRL „Tor-AZT”, poprirea înființată de lichidatorul SRL „Grain-Groupe” în suma de 153 787,20 de lei fiind desființată.

A susținut că în legătură cu examinarea litigiului menționat, SRL „Tor-AZT” a suportat cheltuieli de judecată în sumă totală de 17 906 de lei, a căror compensare o cere prin prezenta cerere de chemare în judecată, având în vedere faptul că în cadrul litigiului examinat SRL „Tor-AZT” nu a formulat astfel de cerințe.

Partea care nu a solicitat în același proces încasarea cheltuielilor de asistență juridică nu este degrevată de dreptul de a înainta o acțiune separată în acest sens. Pentru beneficierea de consiliere juridică și reprezentare în cadrul procesului de judecată la cererea lichidatorului SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu către SRL „Tor-AZT” privind validarea popririi SRL „Tor-AZT” a apelat la serviciile calificate ale unui avocat, încheind în acest sens cu CA „Stratan Laurian” contractul de asistență juridică nr.267 din 19 noiembrie 2019.

A menționat că, prin actul cu privire la îndeplinirea lucrărilor la contractul de asistență juridică nr.267 din 19 noiembrie 2019 părțile au confirmat îndeplinirea serviciilor de asistență juridică și reprezentarea intereselor clientului, conform pct.3.1.1 din contract, prin următoarele acțiuni: studierea materialelor, aprecierea situației, întocmirea unui memoriu asupra situației, perfectarea și depunerea referinței la cererea de validare a popririi, perfectarea și înaintarea recursului împotriva hotărârii de admitere a cererii de validare a popririi, participarea în cadrul ședințelor de judecată, obținerea succesului. În conformitate cu pct.4.1 al contractului de asistență juridică nr.267 din 19 noiembrie 2019, onorariul convenit de părți este în mărime de 5 000 de lei, care se achită la momentul semnării prezentului contract, după cum urmează: 1500 de lei pentru studierea materialelor, aprecierea situației, oferirea consultației și 3 500 de lei pentru perfectarea și înaintarea referinței la cererea de validare a popririi. Potrivit pct.4.2 al contractului, pentru perfectarea și înaintarea recursului împotriva încheierii de admitere a cererii de validare a popririi clientul va achita onorariu în mărime de 2 500 de lei. Potrivit pct.4.3 al contractului, onorariul de succes constituie 3% din valoarea acțiunii respinse și se achită de către client la momentul rămânerii irevocabile a hotărârii. La fel, la pct.3 al actului cu privire la îndeplinirea lucrărilor la contractul de asistență juridică onorariul de succes constituie 3% din valoarea acțiunii și anume 153 787,20 de lei. Raportul privind activitatea avocatului stabilește clar toate acțiunile întreprinse de către avocatul Laurian Stratan în vederea asigurării asistenței juridice și a reprezentării intereselor clientului SRL „Tor-AZT” în cauza la cererea lichidatorului SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu către SRL „Tor-AZT” privind validarea popririi, cu indicarea timpului de lucru acordat pentru fiecare acțiune în parte și costul acestora.

A relevat că reieșind din prevederile art. 82, 90 lit. i), 94 alin. (1) și (3), 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, SRL „Tor-AZT” beneficiază de dreptul de a-i fi compensate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei la cererea lichidatorului SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu către SRL „Tor-AZT” privind validarea popririi, atât cele legate de taxa de stat achitată pentru examinarea cauzei în ordine de recurs, cât și cheltuielile de asistență juridică suportate. Aceste cheltuieli sunt bazate primordial pe principiul asigurării dreptului

persoanei la apărare, garantat de Constituție. Asistența juridică a cărei compensare se solicită a fost una necesară și real angajată și prestată de fapt. În ceea ce privește caracterul rezonabil al acestor cheltuieli, litigiul dat este unul specific domeniului insolvabilității, în acest sens fiind necesare cunoștințe de materie și de procedură speciale. Totodată, obiectul litigiului examinat a ridicat probleme din domeniul contabil (financiar), legate de actele primare, registre contabile, rapoarte financiare și norme metodologice de întocmire și utilizare a acestora, acest fapt punând în sarcina avocatului necesitatea studierii reglementărilor normative specifice domeniului dat, respectiv implicarea unui timp suplimentar de lucru. Ținând cont de complexitatea cauzei, dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, experiența, reputația și abilitatea avocatului, precum și valoarea cererii respinse în favoarea SRL „Tor-AZT” (153787,20 de lei), consideră că la soluționarea chestiunii privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică și la determinarea cuantumului compensației acordate în cauza din speță, instanța urmează să constate caracterul real, necesar și rezonabil al cheltuielilor suportate de SRL „Tor-AZT” și să dispună compensarea acestora din contul SRL „Grain-Groupe”. La 16 iulie 2021 lichidatorul SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu a recepționat notificarea SRL „Tor-AZT”, prin care s-a solicitat achitarea în contul ultimei, în termen de 7 zile din momentul recepționării notificării, a sumelor datorate cu titlu de cheltuieli de judecată. Până în prezent careva sume din partea SRL „Grain-Groupe” pe contul SRL „Tor-AZT” nu au parvenit, ceea ce determină la înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată în vederea încasării silită a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Tor-AZT” împotriva SRL „Grain-Groupe” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Grain-Groupe” în beneficiul SRL „Tor-AZT”, cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 2 306 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 15 600 lei, suportate în cauza civilă la cererea înaintată de lichidatorul SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu, împotriva terțului poprit SRL „Tor-AZT” privind validarea popririi.

S-a încasat de la SRL „Grain-Groupe” în beneficiul SRL „Tor-AZT”, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei suportate în prezenta cauză.

La 11 februarie 2022, avocatul Anatolie Janu în numele și interesele SRL „Grain-Groupe” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de SRL „Tor-AZT”.

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis cererea de apel declarată de avocatul Anatolie Janu în numele și interesele SRL „Grain-Groupe”.

S-a casat hotărârea din 10 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Tor-AZT” către SRL „Grain-Groupe” cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată se admite parțial.

S-a încasat de la SRL „Grain-Groupe” în beneficiul SRL „Tor-AZT” cheltuielile de judecată, cu titlu de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei.

În rest pretențiile au fost respinse.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că, cauza finalizată cu emiterea deciziei din 11 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu este de complexitate ridicată, de asemenea nu au fost reținute noutăți și dificultăți a problemelor soluționate, aptitudini de cunoaștere profundă a unor reglementări de profil, precum și că există o jurisprudență bine stabilită în privința chestiunilor disputate, experiența avocatului (deține licența din 8 iulie 2013), faptul, că munca avocatului în cauza respectivă nu i-a limitat capacitatea de a lucra în alte dosare. Astfel, Colegiul a considerat că cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 5000 de lei urmează a fi încasate de la partea pârâtă, care sunt realmente necesare, reale și rezonabile și care se încadrează și în practica CEDO.

În context, instanța de apel a reținut că nu-i sunt opozabile părții care a pierdut procesul recuperarea onorariilor de succes achitate de partea care a câștigat procesul, acestea nefiind unele realmente necesare, dar achitate la discreția părții care și-a asumat acest angajament.

De asemenea, Colegiul instanței de apel a relevat că sunt lipsite de temeinicie pretențiile reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată în prezenta cauză civilă. Or, în prezenta cauză reclamanta nu are câștig de cauză, iar necesitatea depunerii unei astfel de cereri de chemare în judecată a survenit ca urmare a omisiunii SRL „Tor-AZT” de a solicita recuperarea cheltuielilor de judecată în dosarul precedent, finalizat cu emiterea deciziei din 11 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, în cadrul examinării căruia puteau fi solicitate recuperarea cheltuielilor de judecată fără depunerea unei cereri de chemare în judecată separată.

La 16 ianuarie 2023, avocatul Laurian Stratan în numele și interesele SRL „Tor-AZT”, a declarat recurs împotriva deciziei din 3 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a dat o apreciere eronată legii, în special art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în coraport cu circumstanțele de fapt ale cauzei și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă pentru restul pretenției respinse, ceea ce reprezintă o aplicare eronată a normelor de drept material și respectiv, constituie temei de declarare a recursului, reieșind din următoarele motive.

Consideră că pentru beneficierea de consiliere juridică, redactarea actelor de procedură și reprezentare în cadrul procesului de judecată în cauza civilă la cererea lichidatorului SRL „Grain-Groupe”, Natalia Janu către SRL „Tor-AZT” privind validarea popririi, SRL „Tor-AZT” a apelat la serviciile calificate ale unui avocat, încheind, în acest sens, cu CA „Stratan Laurian”, contractul de asistență juridică nr. 267 din 19 noiembrie 2019.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată recurentei la 05 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.182). Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 16 ianuarie 2023, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimatului SRL „Grain-Groupe” la 31 ianuarie 2023. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Laurian Stratan în numele și interesele SRL „Tor-AZT”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Laurian Stratan în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Tor-AZT”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat